

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorum, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

Catalogvs Testimoniorvm Cvm Scriptvræ, Tvm purioris antiquitatis,
Ostendentivm, Quid Vtraqve Non Modo De Persona, Deqve Divina
Maiestate humanæ naturæ Domini nostri Jesu Christi, euectæ ad
dexteram ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

CATALOGVS
TESTIMONIORVM
CVM SCRIPTVRÆ, TVM
purioris antiqui-
tatis,

OSTENDENTI VM,
QVID VTRAQVE NON MO-
DO DE PERSONA, DEQVE DIVINA
Maieſtate humanæ naturæ Domini noſtri Ie-
ſu Chriſti, euectæ ad dexteram omnipoten-
tiæ Dei, tradiderit, ſed etiam quibus
loquendi formulis
uſa ſit.

Ggg

AD

*Ms. Catalogus hic non ab auctore, sed a formatoribus composuit, sed factus a tribus theologis
Seemilio Sc. composuit. Ms. Helmslædici manus in lib. 1. Interim in approposito.*

AD CHRISTIANVM
LECTOREM.

Vm *Librum Concordie*,
praesertim articulum de persona Chri-
sti, hac calumnia deformare non vere-
antur nonnulli, quod à phrasibus &
modis loquendi veteri ac puriori Ecclesiae atq; Patri-
bus orthodoxis receptis & approbatis recedendo, no-
uas, peregrinas, proprio arbitrio excogitatas, inusita-
tas & inauditas loquendi formulas in Ecclesiam in-
uehat, testimonia verò antiquissimae Ecclesiae & Pa-
trum, ad quae in hoc ipso libro prouocatur, eidem in-
seri, nimis longè futurum sit, quae postea à illustrissimis
aliquot Electoribus & Principibus exhibita sunt sin-
gulari diligentia excerpta & consignata.

Ideo rectè & solida informandi Christiani lecto-
ris causa, mediocris eorum cumulus certis capitibus
distinctus, ad calcem libri adiectus est, unde illi cogno-
scere facile erit, in modò nominato libro neq; quod
ad res, neq; quod ad phrasas, attinet, id est neq; in do-
ctrina, neq; in sermonis genere quicquam innoua-
tum, sed cum sacrae scripturae, tum veteri atq; purio-
ris Ecclesiae de hoc mysterio tam doctrinam, quam
loquendi formam retentam atq;
vsurpatam esse.

SIC PRIMO, quod liber Concor-
 dia in articulo de vnitae personae
 & discrimine duarum naturarum in
 Christo, earumq; essentialibus proprietatibus,
 veteris ac purioris Ecclesiae, Patrum eiusdem
 & Conciliorum doctrinam & sermonem imi-
 tetur, afferendo nimirum, non duas personas
 Christi sed unum Christum, & hanc personam
 in duabus distinctis naturis subsistentem, di-
 uina scilicet & humana, non diuisis neque con-
 fusis, aut vna in alteram conuersa, sed ita ut v-
 traque natura substantiales proprietates suas
 retineat, neque in omnem aeternitatem easdem
 deponat, & vnius naturae proprietates essen-
 tiales, quae toti personae recte & vere ascri-
 buntur, nunquam fiant alterius naturae idio-
 mata, id ostendunt sequentia veterum pu-
 riorum Conciliorum testimonia.

In Ephesino concilio, Canon. 4. Si quis *Tom. Con-*
 voces scripturae de Christo in duab. personis *cel. 1. pag.*
 vel subsistentijs diuidit, & aliquas quidem *606.*
 velut homini, qui praeter DEI VERBUM spe-
 cialiter intelligatur, aptauerit, aliquas vero
 tanquam dignas DEO, soli DEI patris Ver-
 bo deputauerit, anathema sit.

Canone 5. Si quis audeat dicere: hominem
 CHRISTVM theophoron, ac non potius DE-
 VM esse, tanquam filium per naturam vera-
 citer dixerit, secundum quod verbum caro

factum est, & communicârit similiter, vt nos, carni & sanguini, anathema sit.

Canone 6. Si quis non confitetur; eundem CHRISTVM DEVM simul & hominem, propterea quòd Verbum caro factum est, secundùm scripturas, anathema sit.

Canone 12. Si quis non confitetur, DEI verbum passum carne, & crucifixum carne, & mortem carne gustâsse, factumq; primogenitum ex mortuis, secundùm quod Vita & Viuificator est, vt DEVS, anathema sit.

Et decretum Chalcedonenfis Concilij citante Euagrio lib 2. cap. 4. sic habet: Ἐπόμενοι τοίνυν τοῖς ἁγίοις πατέσιν, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογούμεν ὄν, τὸν κρείον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ ὁμοούσιον ἀπαντες ἐκιδάσκουμεν, τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν θεότητι, καὶ τέλειον τὸν αὐτὸν ἐν ἀνθρωπότητι. θεὸν ἀληθῶς καὶ ἀνθρώπον ἀληθῶς τὸν αὐτὸν ἐκ ψυχῆς λογικῆς καὶ σαμαίῃ, ὁμοούσιον τῷ πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ ἀπάντα ἔμοιον ἡμῖν χωρὶς ἁμαρτίας, πρὸ αἰῶνων μὲν ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸν δι' ἡμᾶς, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ θεοτόκου, κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ἕνα καὶ αὐτὸν Ἰησοῦν Χριστὸν ὄν, κρείον μονογενῆ, ἐκ δύο φύσεσιν ἄσυγχυτος, ἀτρέπτως, ἀδιαρέτως, ἀχωρίτως γινωσκόμενον, ἕδαμῦ τῆς τῶν φύσεων διαφορᾶς ἀληθιμένης διὰ τὴν ἕνωσιν, σωζομένης δὲ μάλλον τῆς ιδιότητος ἑκατέρας φύσεως, καὶ εἰς ἓν πρῶσωπον καὶ μίαν ὑπόστασιν συντρεχέσης, ἕχ' ἅς εἰς δύο πρῶσωπα

μεν

μειζόμενον ἢ διαιρούμενον, ἀλλ' ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν ὕον μο-
 ρην ἢ θεὸν λόγον, καὶ κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καθάπερ ἀνω-
 τέρην οἱ προσφῆται, καὶ αὐτὸς περὶ αὐτοῦ ὁ Χριστὸς ἐξαπαί-
 λουσε, καὶ τὸ τῶν πατέρων ἡμῖν παρὰ δέδωκε σύμβολον.

Sequentes igitur sanctos

Patres,

Confitemur vnum & eundem filium Do- Tom. 1.
 minum nostrum IESVM CHRISTVM, & Contl.
 vna voce depradicamus, eundem pag. 154.
 perfectum in Diuinitate, & perfectum eun-
 dem in humanitate, verè Deum, & verè ho-
 minem, eundem ex anima rationali & cor-
 pore, consubstantialem Patri secundùm di-
 uinitatem, & consubstantialem nobis secun-
 dùm humanitatem, per omnia nobis simi-
 lem absque peccato, ante seculà quidem ex
 Patre genitum secundùm diuinitatē, In ex-
 tremis autem diebus ipsum eundē propter
 nos & propter nostram salutem ex Maria vir-
 gine Dei genitrice secundùm humanitatem,
 genitum, vnum & eundem IESVM CHRI-
 STVM filium & Dominum vnigenitum, in
 duabus naturis inconfusè, inconvertibiliter,
 indiuisè, in segregabiliter cognitum, nequa-
 quam differentia naturarum sublata propter
 vnionē, sed seruata potiùs proprietate vtri-
 usque naturæ, & vtraque in vnam personam
 concurrente, non velut in duas personas

Ggg 2 disper-

dispertitum aut diuisum, sed vnum & eundem filium vnigenitum Deum, Verbum & Dominum IESVM CHRISTVM, quemadmodum olim Prophetæ & de seipso Christus ipse nos docuit, & Patrum nobis tradidit Symbolum.

*Ad Elavianum cap. 3.
fol. 92.*

*Abstractio
pro concreto.*

*Cap. 4. fol.
93.*

Ita etiam decima Epistola Leonis Synodica loquitur: Salua proprietate vtriusque naturæ, & in vnam coeunte personam, suscepta est à Maiestate humilitas, à virtute infirmitas, ab æternitate mortalitas, & ad resoluendum conditionis nostræ debitum natura inuiolabilis naturæ est vnita passibili, vt vnus & idem mediator noster & mori posset ex vno, & mori non posset ex altero.

Item: Qui verus est Deus, idem verus est homo, dum inuicem sunt & humilitas hominis & altitudo Deitatis. Sicut enim DEVS non mutatur miseratione, ita homo nõ consumitur dignitate, agit enim vtraque forma cum alterius communiõne, quod proprium est, verbo scilicet operante, quod verbi est, & carne exequente, quod carnis est. Vnum horum coruscet miraculis, alterum succumbit iniurijs. DEVS est per id, quod in principio erat Verbum, & DEVS erat Verbum, per quod omnia facta sunt. Homo per id, quod Verbum caro factum est, quodque factus est ex muliere. Item, propter hanc vnitatem personæ in vtraque natura intelligen-

dant

dam, & filius hominis legitur descendisse de
 ccelo, cum filius Dei ex Maria virgine carnem
 assumerit.

Et rursus: Filius Dei crucifixus dicitur &
 sepultus, cum hæc non in ipsa diuinitate,
 qua consubstantialis est Patri, sed in naturæ
 humanæ sit infirmitate perpeffus, &c.

Hucusque verba vtriusque Concilij Ephe-
 sini & Chalcedonenfis, quibus cum reliqui
 sancti Patres omnes consentiunt,

Et hoc ipsum hæctenus eruditi in scholis
 nostris, verbis abstracti & concreti indicare
 & declarare voluerunt, ad quæ hic liber et-
 iam paucis verbis respexit, quæ verba, quem-
 admodum hæc omnia optimè norunt era-
 diti, in vero & genuino sensu, necessariò in
 scholis retineantur oportet.

Concreta enim eiusmodi vocabula sunt,
 quæ integram CHRISTI personam desi-
 gnât, vt Deus, homo. Abstracta verò sunt no-
 mina, quibus naturæ in persona CHRISTI
 exprimuntur, vt diuinitas, humanitas.

Secundùm quam distinctionem rectè di-
 citur in Concreto, DEVS est homo, homo
 est DEVS. Contrà perperâ dicitur in abstra-
 cto, diuinitas est humanitas, humanitas est
 diuinitas.

Eadem est ratio essentialium idiomatû, ita
 vt vnus naturæ idiomata de altera natura in
 abstracto quasi alteri^o naturæ idiomata sint.

Cap. 5. fol.

93.

In lib. Con-
 cordia.

prædicari nequeant. Quamobrem falsæ & erroneæ locutiones fuerint, si quis dixerit: Humana natura est omnipotentia, est ab æterno, sicut neque ipsa Idiomata de se mutuo prædicari possunt, vt si quis dicere vellet: mortalitas est immortalitas & contrâ, propterea quòd his loquendi formulis discrimen naturarum & proprietatum tollatur, eadem confundantur, vna in alteram conuertatur, atque ita earum fiat exæquatio.

Cùm autem non tantùm scire & firmiter credere oporteat, assumptam humanam naturam Christi, in persona eiusdem & substantiam & naturales atq; substantiales proprietates suas in omnem æternitatem retinere, sed etiam plurimum momenti habeat, ac summa consolatio Christianis in eo proposita sit, vt secundùm reuelationem sacræ scripturæ agnoscamus, & indubitata fide amplectamur summam Maiestatem, ad quam natura illa humana in & per vnionem hypostaticam verè & re ipsa euecta, & cuius personaliter particeps facta est, quæ in libro Concordiæ copiosè declaratur: Ideò & vt similiter quisque videat, etiam hac in parte libri nominati non noua, peregrina, ab hominibus excogitata & inaudita dogmata & phrasæ in Ecclesiam Dei inuehi, sequens Catalogus testimoniorum cùm scripturæ,

rum

tum veterum purioris Ecclesiæ doctorum, præcipuè verò eorum, qui quatuor Oecumenicorum Conciliorum antesignani & directores fuerunt, quomodo illi hac de re locuti sint, dilucidè ostendet.

Suntq; testimonia illa, quò faciliùs ea inuenire & rectiùs intelligere lector posset, incerta capita distributa, quæ sequuntur.

I.

Primum, sacras literas, perinde atque patres, loquentes de Maiestate, quam humana natura Christi per vnionem personalem accepit, vti verbis: Communicationis, communionis, participationis, donationis, traditionis, subiectionis, exaltationis, dari, &c.

Dan. 7. Ecce in nubibus cæli quasi filius hominis veniebat, &c. & DEDIT ei potestatem, honorem & regnum, potestas eius potestas æterna.

Iohan. 13. Sciens quia omnia DEDIT ei Pater in manus.

Matth. 11. Omnia mihi TRADITA sunt à patre meo.

Matth. 28. Data est mihi omnis POTESTAS in cælo & in terra.

Philip. 2. DONAVIT ei nomen super OMNE nomen, &c.

Ephes. 1. Omnia **SVBIECIT** sub pedibus eius.

Pfal. 8. 1. Cor. 15. Hebr. 2. Phil. 2. Propter quod **DEVS EXALTAVIT** ipsum.

Eusebius ἀποδείξ, βίβλ. δ. κεφ. ιγ.

Ἀλλὰ τὰ μὲν ἐξ αὐτοῦ ματιδιδῶς (ὁ λόγος) τῶ ἀνθρώτῳ, τὰ δ' ἐκ τῆς δυνάμεως μὴ ἀπλαμβαίων. καὶ τῆς μὲν ἐκ τοῦ δυνάμεως τῶ δυνάμει χρησῶν, τῆς δ' ἐκ τῆς δυνάμει ματιδιδῶς ἐκ ἀντεπαρόμενος.

Sed illa quidem à seipso communicans (ὁ λόγος) homini, hæc verò à mortali ipse non recipiens. Item, mortali quidem potentia diuinæ subministrans, à mortali verò ipse non contrà in partem aut communitatem adductus.

idem id.

Τῆτον αὐτόν (τὸν ἀνθρώπον) ἐκεί τῆς ἡμετέρας αὐτοῦ ζωῆς αἰδίου, καὶ τῆς ἐν δόξῃ καὶ μακαριότητι κοινωνίας ἀξίων.

Hunc ipsum interim ad illius vitæ æternæ, quam penes se habet, atq; ad dignitatis in diuinitate ac beatitudine communitatem assumens.

Athanasius in Epistola ad Epictetum referente etiam Epiphanio contra Dimeritas: ἢ διὰ παραδίχην θεότητος γέρονε σὰρξ ὁ λόγος, ἀλλ' ἵνα ἡ σὰρξ ἀδασῆ, ἢ δ' ἵνα βελπωδῆ ὁ λόγος, προσήλθεν ἐκ Μαρίας, &c. μᾶλλον γὰρ αὐτῶ ἀνθρώπινῳ προσθήκη μεγάλη γέρονε ἐκ τῆς τῆς λόγου πρὸς αὐτὸ κοινωνίας τε καὶ ἐνώσεως. **Non enim verbum caro factum**

etum

ctum est, ut deitati aliqua accessio fieret, neque ut Verbum in meliorem statum reduceretur. Magis verò ipsi Humanæ naturæ accessio magna facta est ex communiōne & vnione Verbi ad humanam naturam.

Epiphanius hæresi 69. pag. 344. Διλον-
 όπι ή σάρξ ή από Μαρίας έσα κη εν έ ήμετέρω χόνε
 τυ γάρα σα κη μετεμορφότο εις δόξαν, δόξαν έπιτω-
 μένη τής θεότητς, πλώ πμλώ τε κη τελειότητα κη δόξαν
 πλώ έπεράνιον, ήν μη είχεν ή σάρξ άπ' άρχής, ενταύ-
 θα έ λαβόναι εν τή συνένώσει έ θεού λόγου. Contra
 Arriomanitas.

Caro, quæ ex Maria & ex nostro genere erat, transformabatur in gloriam (in transfiguratione) in superacquirens gloriam deitatis, honorem, perfectionem & gloriam cœlestem, quam caro ab initio non habebat, sed ibi eam in cōiunctione scilicet D. E. I. verbi accepit.

Cyrillus lib. 5. Dialog. Quomodo ergò vivificat caro Christi? Et respondet: Secundum vnionem cum vivente Verbo, quod & suæ naturæ bona proprio corpori COMMUNIA solet facere.

Theodoretus Ephes. 1. Quòd verò as- Tom. 2.
 sumpta ex nobis natura eiusdem honoris pag. 114.
 cum eo, qui assumptus, SIT PARTICIPE, VE
 nulla videatur adorationis differentia, sed
 per naturam, quæ cernitur, adoratur, quæ

non

hominis mens. sed vt Deo secundum hypo-
stasin cōiuncta, & DEI mens constituta.

II.

*Christum Maiestatem illam in tem-
pore, neq; secundum diuinitatem seu diuinā
naturam, sed secundum assumptam naturam, vel se-
cundum carnem, vt hominem vel vt filium hominis.
humanitatis, ratione corporis seu humanitatis
propter carnem, quia homo aut filius
hominis est, accepisse.* <sup>vt dicitur quod
supra hunc</sup> <sup>Deo, utriusq;
in homo.</sup>

Hebr. 1. Facta purgatione peccatorum
PER SE IPSVM, seder ad dexteram Maiestatis
in excelsis.

Hebr. 2. Videmus IESVM propter PAS-
SIONEM mortis, gloria & honore corona-
tum, & constitutum super omnia opera ma-
nuum Dei, & omnia ei subiecta sub pedibus
eius.

Luc. 22. Ex hoc erit filius hominis sedens
ad dextris virtutis DEI.

Lucæ 1. Et dabit EI Dominus DEVS se-
dem Dauid patris, & regnabit in æternum, &
regni eius non erit finis.

Athanasius citante Theodoro Dialog. 2.
pag. 330. σου εν λέγει η γραφή, οτι ελαβεν ο υιος κη
εδοξασθη, δια τω ανθρωποτητα αυτη λεγει, ο τω
θεοτητα. Quæcunque scriptura dicit Chi-

itum

Itum in tempore accepisse, PROPTER HUMANITATEM dicit, non propter diuinitatem.

Iohan. 5. Dedit Filio habere vitam in se ipso, & potestatem dedit ei etiam iudicium facere, quia FILIVS HOMINIS EST.

Athanasius Oratione contra Arianos 2. & 4. Scriptura non intelligit substantiam Verbi exaltatam, sed ad HUMANITATEM eius hoc spectat, & propter CARNEM exaltari dicitur. Cum enim ipsius sit corpus, merito ipse UT HOMO, RATIONE CORPORIS HUMANITVS exaltari & accipere memoratur, eò quòd corpus illa recipiat, quæ Verbum semper possidebat, secundum suam ex Patre deitatem & perfectionem. Dicit igitur se potestatem ACCEPISSE UT HOMINEM, quam semper habet UT DEVS. Dicitq; (glorifica me) qui alios glorificat, ut ostendat, carnem se habere istarum rerum indigam. Ac proinde CARNESVÆ HUMANITATIS hanc glorificationem accipiente, ita loquitur, quasi ipse eam accepisset. Illud enim ubiq; animaduertendum, Nihil eorum quæ dicit se accepisse, in tempore scilicet, ita se accepisse, quasi non habuisset: habebat enim illa utpote semper UT DEVS & verbum. Nunc autem dicit, HUMANITVS se

pag. 250.

acce-

accepisse, vt CARNE EIUS IN IP SO ACCI-
PIENTE, in posterum ea ex carne illius in nos
firmiter possidenda tradereatur.

Idem de suscepta humanitate contra A-
pollinarium: Cùm Petrus dicit, IESVM factum
Dominũ & CHRISTVM à DEO, non de diui-
nitate eius loquitur, sed de HUMANITATE,
verbum eius semper erat Dominus, neq; post
cruce[m] primũ factus est Dominus, sed HUMANITATEM
eius diuinitas FECIT DOMINVM
& CHRISTVM.

Pag. 540.

Item: Quæcunque scriptura dicit Filium
ACCEPTISSE, RATIONE CORPORIS ac-
cepta intelligit, corpusq; illud esse primitias
Ecclesiæ. Primũ igitur DOMINVS SVVM
CORPVS excitauit & exaltauit. Posthac au-
tem membra sui corporis. Quibus verbis
Athanasius explicauit, quod paulò post ad
vniuersam Ecclesiam etiam suo modo ac-
commodauit.

Pag. 534.

Basilii Magni contra Eunomium lib. 4.
Quòd Dominus celebratur & accepit no-
men super omne nomen. Item: Data est mi-
hi omnis potestas in cælo & in terra. Ego vi-
uo propter Patrem, Glorifica me ea gloria,
quam ante mundum habui apud te, &c. *αὐτὸς
τὸ ἐνανδρώπησεν ἔκ ἐκ εἰς τὸ ἐθεόμη τα ταύ τα νοῦν θεῶν.*
Hoc est: Illa intelligere oportet de INCAR-
NATIONE, & non Deitate.

Ambro-

Tom. 2. pa-
gina 109.

Ambrosius lib. 5. de Fide cap. 6. Didicisti quod omnia sibi ipsi subijcere possit secundum operationem utique Deitatis: Disce nunc quod SECUNDUM CARNEM omnia subiecta accipiat, sicut scriptum est, Ephes. 1. Secundum carnem igitur omnia ipsi subiecta traduntur.

Pag. 99.

Idem lib. 5. cap. 2. Non enim DEVS suæ sedis Apostolis dat consortium, CHRISTO vero SECUNDUM HUMANITATEM datur consortium diuinæ sedis.

Pag. 108.

Et cap. 6. In CHRISTO communis SECUNDUM CARNEM natura prærogatiuam sedis cœlestis meruit.

Tom. 4. Ho-
milia 3.
pag. 1493.

Chrysostomus Ebr. 1. Serm. 3. pag. 117. τὸ κατὰ σὰρκα λέγων, ἡ προσκλιμάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεῶ. Secundum CARNEM dicens: Et adorarent ipsum omnes Angeli Dei.

Pag. 235.

Theophylactus Ioh. 3. καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ τῷ υἱῷ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. Pater omnia dedit in manum Filij Iuxta HUMANITATEM.

Oecumenius ex Chrysoft. Ebræ. 1. ὡς γὰρ θεὸς ὁ υἱὸς αἰώνιον ἔχει τὸν θρόνον, ὁ δεῦν σὺ ὁ θεός, φησὶν, εἰς τὸν αἰῶνα τῷ αἰῶνι. ἔ γδ μὲ τὸν σαυρὸν καὶ τὸ παθῆναι ταύτης ὡς θεὸς τῆς πμῆς ἠξιάθη, ἀλλ' ἔλαβεν ὡς ἀνθρώπου, ὅπερ, εἶχεν ὡς θεός. Et paulò post: ὡς ἀνθρώπου τοίνυν ἀκεί, κάθη ἐν δεξιῶν μῶ. ὡς γδ θεός αἰώνιον ἔχει τὸ κράτος. Quatenus DEVS est Filius, æternū habet thronum, thronus tuus, inquit, Deus, in seculum seculi. Non enim post crucem & passionem hoc honore

vt De-

vt DEVS dignus habitus fuit, sed accepit vt
HOMO, quod habebat vt DEVS. Et paulò
pòst: Vt homo igitur audit: Sede à dextris
meis. Vt enim DEVS, æternum habet impe-
rium.

Cyrillus lib. 9. Theauri cap. 3. In pote-
statem dominandi vt HOMO ascendit. *Tom. 2.
pag. 11.*

Idem lib. 11. cap. 17. Gloriam suam, quam
semper habuit vt DEVS, vt HOMO petijt,
nec quia gloriæ propriæ vnquam expers fuit,
hæc ab eo dicuntur, sed quia in gloriam, quæ
sibi semper adest vt DEO, PROPRIVM TEM-
PLVM subducere volebat.

Idem lib. 2. ad Reginas. Accèpisse glori-
am, potestatem & regnum super omnia, re-
ferendum est ad conditiones HUMANITA-
TIS.

Theodoretus in Psal. 2. Christus cùm na-
turâ Dominus sit vt DEVS, etiam vt HOMO
vniuersum imperium accipit. *Tom. 1.
pag. 242.*

In Psal. 110. Sede à dextris meis, HUMANI-
TUS hoc dictum est, vt enim DEVS, sempi-
ternum habet imperium, sic vt homo acce-
pit, quòd vt DEVS habebat, vt homo igitur
audit: Sede à dextris meis, nam vt DEVS
semper habet imperium.

Idem Ebr. 1. Christus semper accepit ab
Angelis cultum & adorationem, erat enim
semper DEVS, iam autem adorant ipsum
etiam vt HOMINEM. *Tom. 2.
pag. 154.*

Fol. 99.
* Sacra-
mentarj.

Leo Epist. 23. tractans locum Ephes. 1. in-
quit: Dicant * aduersarij veritatis, quando
omnipotens Pater, vel secundum quam
NATURAM, FILIVM suum super OMNIA
euekerit, vel cui substantiæ cuiuslibet subiecerit?
Deitati enim, vt creatori, semper subie-
cta fuerunt. Huic si addita potestas, si exal-
tata sublimitas, minor erat prouehente nec
habebat diuitias eius naturæ, cuius indiguit
largitate, sed talia sentientem in societatem
suam Arrius rapit.

Fol. 134.

Idem Epist. 38. Licet Deitatis & humani-
tatis in Christo vna prorsus eademque Per-
sona, exaltationem tamen & nomen super
omne nomen ad eam intelligimus perti-
nere formam, quæ ditanda erat tantæ glori-
ficationis augmento. Non enim per incar-
nationem aliquid decesserat Verbo, quod
ei Patris munere redderetur. FORMA au-
tem SERVI humana est humilitas, quæ in
gloriam diuinæ potestatis ERECTA est, vt
nec sine homine diuina, nec sine Deo age-
rentur humana.

Ibidem: Quicquid in tempore accepit
Christus, secundum hominem accepit, cui,
quæ non habuit, conferuntur. Nam se-
cundum potentiam verbi indifferenter om-
nia, quæ habet Pater, etiam Filius ha-
bet.

Vigi-

Vigilius lib. 5. contra Eutychen; Diuina natura non indiget honoribus sublimari, dignitatis profectibus augeri, potestatem cœli & terræ obedientiæ merito accipere. Secundum CARNIS NATVRAM igitur illa ADEPTVS EST, qui secundum naturam VERBI horum nihil eguit aliquando, nunquid enim potestatem & dominium creaturæ suæ conditor non habebat, vt nouissimis temporibus muneris gratia his potiretur?

Nicephorus lib. 1. cap. 36. Christus à discipulis in Galileæ monte conspicitur, & ibi à Patre summam potestatem cœli & terræ sibi, iuxta HVMANITATEM scilicet, traditam esse confirmat, Pol. 86.

III.

Cum sacram scripturam, tum sanctos veteris & purioris Ecclesiæ Patres de hoc mysterio etiam loqui per vocabula abstracta, hoc est, per eiusmodi nomina, quæ expressè naturam humanam in Christo designant, & ad illam in vnione personali respiciunt, quod videlicet natura humana talem Maiestatem realiter & reuerè accepit, eaq; utatur.

Iohan. 6. CARO MEA est cibus, & SANGVIS MEVS verè est potus, Qui manducat meam carnem & bibit meum sanguinem, habet vitam æternam.

1. Iohan. 1. SANGVIS Iesu Christi filij
DEI, emundat nos ab omni peccato.

Ebr. 9. SANGVIS CHRISTI, qui per
Spiritus sanctum seipsum obtulit immacu-
latum Deo, emundat conscientiam nostram
ab operibus mortuis, ad seruiendum Deo vi-
uenti.

Matth. 26. Accipite, manducate, hoc est
CORPVS meum. Bibite ex hoc omnes, hic
est SANGVIS MEVS noui testamenti.

Pag. 40.

Eustachius citante Theodoro to dialogo 2.
Εντεῦθεν τοίνυν ἐπὶ θεῶν κερήγεται αὐτὸν ἅγιον κα-
θέζεσθαι, διὰ τὸν ὅτι σύντρονον ἀποδείκνυται τῷ θεο-
τάτῳ πνεύματι, διὰ τὸ οἰκῆντα θεὸν ἐν αὐτῷ διηγε-
κῶς.

Huic igitur prædixit fore, vt sederet (Chri-
stus homo) in throno sancto, significans ses-
surum eum in eodem throno cum diuinissi-
mo Spiritu, propter Deum inhabitantem in
ipso inseparabiliter.

Idem apud Gelasiū: HOMO CHRISTVS,
qui profecit sapientia, ætate & gratia, rerum
vniuersarum imperium accepit.

Idem ibidem: Christus ipso corpore ad
proprios venit Apostolos, dicens: Data est
mihi omnis potestas in cælo & in terra, quã
potestatem accepit EXTRINSECVS TEM-
PLVM & non Deus, qui templum illud præ-
cipua pulchritudine ædificauit.

Atha.

Athanasius de Ariana & Catholica Confessione: Deus nō est mutatus in humanam carnem vel substantiam, sed in seipso, quam assumpsit, glorificabat naturam, vt humana, infirma & mortalis caro atque natura diuinam profecerit in GLORIAM, ita vt omnem potestatem in cœlo & in terra habeat, quam antequam à verbo assumeretur, non habebat.

Idem de suscepta humanitate contra Apollinarium: Paulus Phil. 2. de TEMPLo loquitur, quod est corpus suum: Non enim qui altissimus est, sed caro exaltatur: & CARNI suæ dedit nomen, quod est super omne nomen, vt scilicet in nomine IESV flectatur omne genu, & omnis lingua confiteatur, quod IESVS CHRISTVS sit Dominus in gloria Patris. Et addit regulam generalem: Quando scriptura loquitur de glorificatione Christi, de carne loquitur, quæ percepit gloriam. Et quæcunque scriptura dicit accepisse Filium, RATIONE HUMANITATIS illius, non diuinitatis loquitur, vt cum dicit Apostolus, quod in Christo habitet omnis plenitudo deitatis corporaliter, Plenitudinem illam IN CARNE Christi habitare intelligendum est.

Pag. 530.

Idem citante Theodoro dialogo 2. Tom. 3.

Κάθε ἐκ δεξιῶν μὲν: εἰς τὸ κλειστόν σῶμα λέλειπται. Pag. 286.

Item: τὸ σῶμα τοίνυν ἔστι, ᾧ λέγει· κάθε ἐκ δεξιῶν

us. Corpus est, cui dicit Dominus: Sede a dextris meis:

Athanasius de Incarnatione, sicut citatur apud Cyrillum in defensione Anathematismi 8. Et in libro de recta fide ad Reginas. Si quis dicat, inadorabilem Domini nostri carnem ut hominis, & non adorandam ut DOMINI & DEI CARNEM, hunc anathematizat sancta & catholica Ecclesia.

Item: Quæcunque scriptura dicit, Filium accepisse, RATIONE CORPORIS accepta intelligit, corpusq; illud esse primitias Ecclesie. Primum igitur Dominus suum corpus excitavit & exaltauit, posthac autem & membra sui corporis.

Pag. 136.

Concretum

pro Abstracto.

Act. Versa 6

Paschales

in Homilijs

5. Patrum,

pag. 297.

Hilarius lib. 9. Ut ita homo IESVS maneret in gloria DEI Patris, si in Verbi gloriam CARO ESSET VNITA, & gloriam Verbi caro assumpta teneret.

Eusebius Emisenus, in Homilia feria sexta post Pascha: Qui secundum diuinitatem semper simul cum Patre & Spiritu sancto, omnium rerum potestatem habuit, nunc etiam secundum humanitatem omnium rerum POTESTATEM accepit, ut HOMO ille, qui nuper passus est, cælo & terræ domine- tur; quin hic & ibi facit, quicquid vult.

Gregorius Nyssenus citante Gelasio, & Theodoro Dial. 2. Τῆς Ἀρχῆς ἑστῆς. Ἡ δὲ ὑψώσεως ἐστὶν ἐν ἑαυτῷ, ὁ παρὰ τὸν ἑαυτῷ, πρὸ τοῦ πατρὸς.

ei un

εἰ μὴ τὸ ἀνθρώπινον, τί δὲ ἄλλο παρὰ τὸ θεῖον ὅτιν οὐ ψι-
 σθε, ἀλλὰ μὴν ὁ θεὸς ὑψωθῆναι ἢ δεῖται ὑψισθε ἄν, τὸ
 ἀνθρώπινον ἄρα ὁ λόγος ὑψωθῆναι λέγει, ὑψωθῆναι
 ὅτι διὰ τὸ κρεῖθ καὶ χειρὸς γενέσθαι, ἐκείν ἢ τὴν πορραι-
 ῶσιον ὑπαρξίν τὸ κρεῖθ διὰ τὸ ἐποίησε ζήματθ, παείση-
 σιν ὁ λόγος, ἀλλὰ πῶ τὸ τι πενθ πρὸς τὸ ὑψηλὸν
 μεταποίησιν τὴν ἐκ δεξιῶν τὸ θεὸς γαγγυμένον. Et
 paulò post: ὅπ ἡ δεξ. ἢ θεὸς ἡ ποιητικὴ τῶν ὄντων
 τῶν πάντων, ἢ πρὸς ὅτιν ὁ κρεῖθ, δι' ὃ τὰ πάντα ἐγένετο,
 καὶ ὃ κρεῖθ ἐπέση τῶν γενομένων ἢ δέν, αὐτὰ τ' ἐνωθέντα
 πρὸς αὐτὴν ἀνθρώπον εἰς τὸ ἴδιον ἀγγαζθῶ ὑψθε διὰ
 τῆς ἐνώσεως.

Hoc est: Dextera igitur Dei exaltatus (A-
 ctor. 2.) Quis igitur exaltatus est? humilis ne-
 an altissimus? quid autem est humile, nisi
 humanum? Quid verò aliud præter divini-
 tatem appellatione altissimi significatur? At
 Deus exaltatione non indiget, cum sit altis-
 simus. Humanam igitur naturam exalta-
 tam esse dicit Apostolus, exaltatam verò
 quia Dominus & Christus factus est (homo.)
 Non igitur æternam essentiam Domini ver-
 bo, fecit exprimit Apostolus, sed humilis na-
 turæ euectionem, ad summā celsitudinē, vi-
 delicet ad dexterā Dei. Et paulò pòst: Quia
 dextera Dei, fabricatrix omnium rerum, quæ
 est ille Dominus, per quæ omnia facta sunt,
 & sine quo nihil eorū, quæ facta sunt, subsi-
 stit, hæc ipsa vnitū sibi hominem ad propri-
 am extulit celsitudinem per vnionem.

Apud The-
 odoletum
 Tom. 2.
 pag. 333.

Basilii Magni contra Eunomium lib. 2.
 pag. 661. Κύριον καὶ Χριστὸν ὁ θεὸς ἐποίησε τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσαυράσατε, τῆ δεικτικῆ φωνῇ, μονο-
 ἑχὲς πρὸς τὸ ἀνθρώπινον αὐτῆ καὶ ὁράμενον πᾶσι προδή-
 λως ἐπεφύδαμεν. Et paulò pòst: ὅτι ὁ εἰπὼν κύ-
 ριον αὐτὸν καὶ Χριστὸν ὁ θεὸς ἐποίησε, πλὴν κατὰ πάντων
 ἀφ' ἧ καὶ δεσποτείαν λέγει πλὴν παρὰ τῶ πατρὸς ἐπι-
 τηρεῖσθαι αὐτῶ, &c.

Petrus Actor. 2. inquit: Dominum &
 Christum fecit Deus hunc Iesum, quem vos
 crucifixistis, demonstratiua voce humanæ &
 omnibus visibili ipsius naturæ palàm prope-
 modum incumbens seu innitens. Et paulò
 pòst: Quamobrem inquiring, quòd Deus
 Dominum & Christum ipsum fecerit, prin-
 cipatum & dominium super omnia à Patre
 ipsi commissum dicit.

Pag. 327.

Epiphanius contra Ariomanitas: Τὸν
 τὸν Ἰησοῦν ὃν ἐσαυράσατε, ἵνα μὴ παραλειφθῆ ἡ ἀγία
 ἐσαυρα οἰκονομία ἀπὸ τῶ ἀπαθῆ καὶ ἀκτίστου λόγου,
 ἀλλὰ συνενωθῆ ἄνω τῶ ἀκτίστου λόγου, διὰ τῆτο καὶ κύ-
 ριον καὶ Χριστὸν ὁ θεὸς ἐποίησε, τὸ ἐν Μαριάμ συληφθῆν,
 τὸ ἐν θεότητι συνενωθῆν.

Hoc est: Hunc igitur Iesum, quem cruci-
 fixistis, ut ne relinqueretur sancta in carne
 dispensatio, à passionis experte & increato
 Verbo, sed cōiuniretur supernè increato Ver-
 bo, Quapropter & Dominum & Christum
 Deus fecit id, quòd ex Maria conceptum &
 Deitativnitum est.

Ambro-

Ambrosius lib. 3. cap. 12. de Spiritu fan- *Tom. 2.*
cto: Angeli adorant non solum diuinitatem *pag. 157.*
Christi, sed & SCABELLUM PEDVM eius.
Et postea: illam terram Propheta dicit ado-
randam, quam Dominus Iesus in carnis as-
sumptione suscepit. Itaque per scabellum terra
intelligitur, PER TERRAM autem CARO
Christi, quam hodie quoque in mysterijs ado-
ramus, & quam Apolloli in Domino IESV,
vt supra diximus, adorarunt.

Augustinus de verbis Domini Sermonem *Tom. 10.*
58. Si Christus non est natura DEVS, sed *pag. 217.*
creatura, nec colendus est, nec vt Deus ado-
randus: Sed illi ad hæc replicabunt & dicent:
Quid igitur est, quod CARNEM eius, quam
creaturam esse non negas, simul cum DIVI-
NITATE adoras, & ei non minus quam Dei-
tati deseruis?

Idem in Psal. 98. Adorate scabellum pe- *Tom. 8.*
dum eius. Scabellum est terra, & Christus *pag. 1103.*
suscepit terram de terra, quia caro de terra
est, & de carne Mariæ carnem accepit. Et quia
in ipsa carne hic ambulauit, & ipsam carnem
manducandam nobis ad salutem dedit. Ne-
mo autem CARNEM illam manducat, nisi
prius ADORAVERIT. Inuentum ergo est,
quomodo adoretur tale scabellum pedum
Domini, vt non solum non peccemus ado-
rando, sed peccemus non adorando.

Chrysostomus ad Hebr. 2. Καὶ γὰρ ὄντως μέ-

ρα καὶ θαυμασὸν, καὶ ἐκπλήξεως γέμον πῦρ ἐξ ἡμῶν σὺρ-
 ρη ἀνω καθῆσθαι καὶ προσκυνεῖσθαι ὑπὸ ἀγγέλων καὶ ἀγα-
 γέλων καὶ τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν χειρῶν, τὸτο πολλάκις
 εἰς νῦν ἐγὼ λαβὼν, ἐξίσταμαι. **Magnum, admira-**
bile & stupore plenum est, CARNEM nostram
fatum sedere & adorari ab Angelis & Ar-
ehangelis. Hoc sæpe mente versans ecstasi-
patior, &c. Idem 1. Cor. 10. Τὸτο τὸ σῶμα καὶ ὅτι
 φάτῃς κείμενον, ἠδέθησαν μάγοι, &c. καὶ ὁδὸν ἐσελά-
 το μακρὰν, καὶ ἐλθόντες μὴ φόβου καὶ τρέμου πολλὰ προσε-
 κύνησαν. **1. Cor. 10. Hoc CORPVS Christi in pre-**
sepitiacens, Magi venerati sunt, &c. & à longè
venientes cum timore & tremore multo a-
adorauerunt. Idem apud Leonem Epist. 95.
Cognoscam⁹, quæ natura sit, cui Pater dixit:
Esto meæ particeps sedis, Illa natura est, cui
dictum est: Terra es, & in terram ibis.

Theophylactus ex Chrysostomo in caput
Matth. 28. ἐπεὶ ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἡ πρῶτη κατέκει-
 τῆ, συνημμένη τῷ θεῷ λόγῳ καὶ ὑπόστασιν, ἐν ἕανθῷ
 καὶ θεῷ, ὑπὸ ἀγγέλων προσκυνημένη, εἰκότως φησὶν. ὅτι
 ἐδόθη ἐμοὶ πᾶσα ἐξουσία ἐν ἕανθῷ. καὶ γὰρ ἡ ἀνθρωπίνη ἡ
 πρῶτη δουλεύουσα, νῦν ἐν Χριστῷ ἀρχει πάντων.

Quia HVMANA NATVRA prius conde-
mnata nunc verò iuncta DEO Verbo perso-
naliter, sedet in cælo, & ab Angelis adora-
tur, meritò dicit: Data est mihi omnis po-
testas in cælo & in terra. Etenim humana
natura prius seruiebat, nunc in Christo o-
mibus imperat.

Idem

Idem in 3. Cap. Iohan. *ἡ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ τοῦ υἱοῦ, κατὰ τὸ ἀνθρώπινον.* Pater omnia dedit in manum Filij iuxta HUMANITATEM.

Cyrillus de incarnatione cap. 11. Verbum in id, quod non erat, se immisit, ut & HOMINIS NATURA id, quod non erat fieret, diuinæ Maieftatis dignitatibus per adunationem fulgens, quæ subleuata magis est ultra naturam, quam deiecit infra naturam inuerubilem Deum.

Ephesinum Concilium Canone 11. Si quis non confitetur, CARNEM Domini esse viuificam, propterea quod propria facta est Verbi, quod omnia viuificat, Anathema fit.

Et Cyrillus in Explicatione illius Anathematis dicit: Nestorium noluisse viuificationem tribuere CARNI Christi, sed sententias Ioh. 6. exposuisse de sola Diuinitate.

Theodoretus dialogo 2. *ἡ τῆς ἐκ δεξιῶν ἡξίαν ἐν καθεστῶς (τὸ σῶμα τὸ κρεῖν) καὶ πλεονεξίας τοῦ κενῆ τῆς κτίσεως, ἅτε δὲ σῶμα ζῆματιζόν ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως.*

Hoc est: Illud corpus & sessione ad dexteram DEI dignum habitum est & ab omni creatura adoratur, quia corpus appellatur naturæ Domini.

Idem Psal. 8. Huiusmodi honorem à Deo, vniuersitatis, scilicet, imperium Humana in Christo natura accepit.

Leo

Fol. 94.

Leo Epistola 11. Assumpti non affumentis
prouectio est, quod Deus illum exaltauit, &
donauit illi nomē, quod est super omne no-
men, vt in nomine IESV omne genu flecta-
tur, & omnis lingua confiteatur, quod Do-
minus sit IESVS CHRISTVS in gloria DEI
Patris.

Damascenus lib. 3. cap. 18. ἡ θεῖα αὐτῆ (χει-
ρῶ) δέλησις ἀναρχὸς τε καὶ πανταρχὸς ὡς, &c. ἡ ὁ ἀν-
θρωπίνη αὐτῆ δέλησις ἀπὸ χρόνου τε ἤρξατο, καὶ αὐτὴ τὰ
φυσικὰ καὶ ἀδιάβλητα πάντα ὑπέμεινε, καὶ φυσικῶς μὲν ἔ-
παντοδύναμος ὡς, ὡς ὁ ἔθεῖ λόγος, ἀληθῶς καὶ κατὰ
φύσιν γενομένη, καὶ παντοδύναμος.

Diuina Christi voluntas erat æterna & o-
mnipotens, &c. HUMANÀ VERÒ eius volun-
tas à tempore cœpit, & naturales ac inno-
xias affectiones sustinuit: Et naturaliter qui-
dem non erat omnipotens, vt autem verè &
*secundùm naturam DEI verbi voluntas est facta, &
omnipotens est: Hoc est, sicut commentator
explicat: Diuina voluntas suapte natura ha-
bet potentiam omnia efficiendi, quæ velit:
Humana verò Christi voluntas non sua natura ha-
bet omniefficacem virtutem, sed vt Deo verbo vnita.*

Idem cap. 19. ἡ ὁ σὰρξ ἢ θεότητι ἔλογον ἐνεργῶ-
σιν (κοινωνεῖ) διὰ τὸ ὡς δι' ὄργανον ἔσωματῶ τὰς
θείας ἐκτελεῖσθαι ἐνεργείας, καὶ διὰ τὸ ἕνα εἶναι τὴν ἐνεργῶ-
σιν τε θεικῶς τε ἅμα καὶ ἀνθρωπίνως. Εἰδέναι γὰρ χρὴ,
ὡς ὁ ἅγιος αὐτῆ φύσις καὶ τὰς φυσικὰς αὐτῆ ἐνεργεῖ ἐνεργῶ-
σιν, &c. κοινωνεῖ τῶν ἐνεργῶσιν τῆ ἔλογον θεότητι καὶ

διεπίση

διεπέση κὺ κωβερνώση τὸ πᾶν νοῶν κὺ γνώσκων κὺ διεπῶν
 ἕως ψιλὸς ἀνθρώπος νῦν, ἀλλ' ὡς θεῶν κὺ ὑπόστασιν
 ἠνωμίνου κὺ θεῶν νῦν χρηματίσας.

Caro operanti Deitati VERBI COMMV-
 NICAT, ideò quòd diuinæ operationes per
 organum corporis perficiebantur: Ita SAN-
 CTA EIUS MENS etiam naturales suas ope-
 rationes operatur. Communicat autem &
 Deitati verbi operanti ac gubernanti, IPSA
 ETIAM INTELLIGENS, COGNOSCENS
 ET DISPONENS TOTVM VNIVERSVM,
 non vt hominis mens, sed vt Deo secundùm
 hypostasim cõnita & Dei mens constituta.

Idem libro eodem cap. 21. ἡ μὲν ἀνθρωπίνη
 φύσις ἔσιωδῶς ἔκέκτη τῶν μελλόντων πλὴν γνώσιν, ἡ δ'
 ἔκλειν ψυχὴ διὰ πλὴν πρὸς αὐτὸν ἔ λόγον ἔνωσιν κὺ
 πλὴν ὑποστατικῆς πτωτότητα, κατεπλήθησε μὲ τῶν λοι-
 πῶν θεοσημιῶν κὺ πλὴν τῶν μελλόντων γνώσιν. Et in fi-
 ne capituli:

Ἡμεῖς δ' ἀποτίω αὐτὸν θάμεν κὺ κύνειον πάσις τῆς
 κτίσεως τὸν ἕνα Χριστὸν, ἔ αὐτὸν ὁμῶ θεὸν τε κὺ ἀνθρω-
 πον κὺ πᾶντα εἶδέναι. ἐν αὐτῷ γὰρ εἰσὶ πάντες οἱ θεοσυ-
 ερὶ τῆς σοφίας κὺ τῆς γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοί.

Humana natura in Christo essentialiter
 non possidet seu obtinet futurorum cog-
 nitionem, sed vt DOMINI ANIMA, propter v-
 nionem ad ipsum Deum Verbum, locuple-
 tata est cum reliquis diuinis prædictionibus
 etiam futurorum cognitione. Et in fine ca-
 pituli: Nos ergo dicimus, VNVM CHRISTVM

eundemq; SIMVL DEVM & HOMINEM omnia scire in ipso enim omnes thesauri sapientie & scientie absconditi sunt.

Nicephorus lib. 18. cap. 36. Christus a discipulis in Galilee monte conspicitur, & ibi a Patre summam potestatem cœli & terre Iuxta humanam naturam scilicet, traditam esse confirmat.

III.

Scripturâ & sanctos Patres Maiestatem illam, quam Christus in tempore accepit, non tantum de donis creatis & qualitatibus finitis intellexisse, sed de ea gloria & Maiestate diuinitatis, quæ Dei propria est, ad quam assumpta illius natura humana in persona filij Dei exaltata est, ita vt efficaciam & operationem diuinæ naturæ, quæ Dei propria est, acceperit.

Iohan. 17. Et nunc glorifica me tu Pater apud te ipsum ea gloria, quam habui apud te, priusquam mundus fieret.

Coloss. 2. In ipso habitat omnis plenitudo Deitatis corporaliter.

Pag. 28.

Hilarius de Trinitate lib. 3. Verbum caro factum orabat, vt id, quod de tempore erat, gloriam eius claritatis, quæ sine tempore est acciperet.

Gregorius Nyssenus, citante Gelasio & Theodoro dialogo 2. de dicto illo Petri

Actor. 2.

Actor. 2. **Dextera Dei exaltatus, &c.** αὐτῆ (ἢ
 δεξιὰ τοῦ Θεοῦ) ἥ ἐνωθέντα πρὸς αὐτὸν ἀνθρώπον εἰς τὸ
 ἴδιον ἀνθρώπου ὡς ἑαυτοῦ διὰ τῆς ἐνώσεως. **IPSA DEXTERA**
VNITVM SIBI HOMINEM in propriam Tom. 2.
 suam euexit celsitudinem seu sublimitatem Pag. 330.
 per vnionem.

Idem de Anima: **DEVS VERBUM** à com-
 munionē illa, quæ sibi est ad **CORPVS &**
ANIMAM, nunquam alteratur, neque parti-
 ceptus est imperfectionis illarum, sed **TRA-**
DENS EIS SVÆ DIVINITATIS VIRTU-
TEM, manet idem, quod erat & ante vnio-
 nem.

Basilius: εἰς πῦρ ἀγίαν ἢ χεῖρ ἁγίαν: πῦρ
 τρέπον ἐν σαρκὶ ἢ θεότητι; ὡς τὸ πῦρ ἐν σιδῆρι ἢ με-
 ταβαπτικῶς, ἀλλὰ μεταδοτικῶς. ἢ γὰρ ἐκτρέχει τὸ πῦρ
 πρὸς τὸ σίδηρον, μένον ὅ κατὰ χεῖρα μεταδίδωσιν αὐτῷ
 τῆς οἰκείας δυνάμεως, ὅπερ ἔτε ἐλατῆται τῆ μεταδο-
 σι, καὶ ὅλον πληροῖ αὐτὸ τὸ μέτρον. Pag. 231.

Quomodo Deitas est in carne? sicut ignis
 in ferro, non transitiuè, sed communicati-
 uè. Non enim excurrit ignis ad ferrum, sed
 manens in suo loco communicat seu im-
 pertit ferro ignito propriam suam faculta-
 tem (vim seu potentiam) nec communica-
 tione illa minor fit, sed seipso totum ferrum
 replet, quod (illa scilicet vnione) particeps
 est ignis:

Epiphanius in Ancorato: συνδυναμῶσας Fol. 504.
 σώμα γήινον τῆ θεότητι, εἰς μίαν δυνάμιν ἦνωσεν, εἰς
 μίαν

μίας θεότητα συνήγαγεν, εἰς ἓν κύριον, εἰς Χριστὸς ἰ δύο
Χριστοὶ, ἔδὲ δύο θεοὶ, &c.

(Idem Deus, idem Homo) CORPVS TER-
RENVN VNÀ cum Deitate potens efficiens,
IN VNAM POTENTIAM VNIVIT, in vnita-
tem reduxit, vnus existens Dominus, vnus
Christus, non duo, &c.

Cyrillus in Iohannem lib. 4. cap. 23. Non
imperitè omnino viuificam carnem esse ne-
gatis. Nam si sola intelligatur, nihil prorsus
viuificare potest, quippe quæ viuificante in-
digeat. Cùm verò incarnationis mysterium
laudabile scrutati fueritis, & vitam habitan-
tem in carne cognoueritis, quamuis NIHIL
PENITVS CARO PER SEIPSAM POSSIT,
VIVIFICAM TAMEN factam esse credetis.
Nam quoniam cum viuificante Verbo con-
iuncta est, tota effecta est viuifica Non enim
ad corruptibilem suam naturam iunctum
DEI VERBVM detrahit, sed ipsa ad melioris
virtutem eleuata est. Quamuis ergo natura
Carnis, vt Caro est, viuificare nequeat, facit
tamen hoc, quia TOTAM VERBI OPERA-
TIONEM SVSCEPIT. Non enim Pauli aut
Petri aut cæterorum, sed ipsius vitæ corpus,
in quo Deitatis plenitudo corporaliter ha-
bitat, facere hoc potest. Quas ob res caro cæ-
terorum omnium nihil prodest: CHRISTI
autem CARO, quia in ipsa vnigenitus DEI
Filius habitat, sola viuificare potest.

Augu-

Augustinus contra Felicianum Arianum
cap. 11. Iniuria sui corporis affectam non fa-
teor Deitatem, sicut Maiestate Deitatis glo-
rificatam nouimus carnem.

Theodoretus cap. de Antichristo; Ver-
bum homo factum non particularem grati-
am contulit assumptæ naturæ, sed totam ple-
nitudinem deitatis complacuit in ipsa habi-
tare.

Idem in Psalmum 21. Si natura assumpta
cum diuinitate assumente est copulata, et-
iam eiusdem gloriæ & honoris particeps &
consors facta est.

Idem Ebr. 1. Ipsa humanitas post resur-
rectionem, diuinam gloriam est consecuta.

Damascenus lib. 3. cap. 7. & 15. *ἡ αὐτὴ μὲν (ἡ
θεῖα φύσις) τῶν οἰκείων ἀρχμάτων τῆ σαρκὶ μεταδί-
δωσι, μένουσα αὐτῇ ἀπαθής, ἡ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν
ἀμέτοχος.*

Diuina natura proprias suas excellentias
seu glorificationes carni communicat seu
impertit, ipsa verò in se passionum carnis
manet expers.

V.

*Christum, unam eandemq; Maie-
statem diuinam, aliter ut Deum, nimirum
essentialiter & ut essentialem proprietatem, aliter ut
hominem, videlicet nõ essentialiter, neq; in & secun-
dum sese, sed pro ratione & modo vnionis
personalis habere.*

Iii

Iohan.

Tom. 2.
pag. 411.

Tom. 1.
pag. 1, 10.

Pag. 194.

Iohan. 14. Ego sum vita.

Iohan. 5. Dedit ei vitam habere in seipso,
quia **FILIVS HOMINIS EST.**

Cyrillus lib. 12. Theſauri cap. 15. Conditio
& proprietates alia creaturæ, alia creatori in-
est, sed **NATVRA NOSTRA** à filio Dei as-
ſumta meſuram ſuam exceſſit & in condi-
tionem aſſumentis eam per gratiam tranſla-
ta eſt.

Tom. 1.
pag. 134.

Idem in Iohannem lib. 2. cap. 144. Chri-
ſtus cauſam ſubiecit, quare vitam & pote-
ſtatem iudicij ſibi à Patre data dixerit, di-
cens (quia Filius Hominis eſt) vt intelliga-
mus, omnia ſibi data eſſe vt **HOMINI.** Vni-
genitus verò filius non vitæ particeps, ſed vi-
ta naturaliter eſt.

Tom. 1.
pag. 181.

Idem lib. 3. cap. 37. Viuificat **CORPVS**
CHRISTI, quia ipſius vitæ corpus eſt, virtu-
tem Verbi incarnati retinens, & plenum
potestate illius, quo vniverſa ſunt & viuunt.

Pag. 201.

Idem lib. 4. cap. 14. Quoniam Saluatoris
CARO coniuncta eſt Verbo **DEI,** quod na-
turaliter vita eſt, effecta eſt viuifica.

Pag. 204.

Et cap. 18. **CORPVS MEVM** vita repleui,
mortalem carnem aſſumſi, ſed quia naturali-
ter vita exiſtens habito in ipſa, *totam ad vitam*
meam reformavi.

Pag. 210.

Cap. 24. **NATVRA CARNIS** ipſa per ſe
viuificare nō poteſt, nec ſola eſſe in Chriſto
intelligitur, ſed habet filiū Dei ſibi coniun-

ctum

etum, qui substantialiter vita est. Quando igitur viuificam Christus carnem suam appellat, non ita illi, vt sibi siue proprio spiritui, vim viuificandi attribuit. Nam per se ipsum Spiritus viuificat, ad cuius virtutem Caro per coniunctionem cōscendit. Quo modo autem id fiat, nec mente intelligere nec lingua dicere possumus, sed silentio ac firma fide id suscipimus.

Idem lib. 10. cap. 13. Caro vitæ facta vni- Pag. 501.
geniti caro ad virtutem vitæ reducta est.

Idem lib. 11. cap. 12. Ipsa CARO CHRIS- Pag. 552.
TI non à se sancta fuit, sed coniunctione Verbi ad Verbi virtutem quodammodo re-
formata, salutis atque sanctificationis causa est participantibus: Non ergo carni, vt caro est, operationis diuinæ virtutem, sed natura Verbi attribuimus.

Lib. 6. Dialog. Glorificatur à Patre non quia DEVS, sed quoniam erat HOMO, quasi propriæ naturæ fructum non habens, potentiam operandi efficaciter, diuinè accipit quodammodo illam, per vnionem & ineffabilem concursam, qui intelligitur DEI esse Verbi cum humanitate.

Idem de recta fide ad Theodosium: Im-
misit assumto corpori suam vitam, ipsa per vnionem dispensatione.

Ibidem: Viuificat Verbum propter ineffabilem natiuitatem ex Viuente Patre, Atta- Pag. 278.

Pag. 279.

men est videre, vbi tribuatur etiã proprie car-
ni diuinæ efficacia gloriæ. Item, Otiosam confit-
tebimur terrenam carnem ad hoc, vt possit
viuificare, quatenus pertinet ad propriam
eius naturam.

Epiphanius contra Ariomanitas pag. 337.

ἢ γὰρ αὐτὴ ἑνανθρώπησις ἔκατ' ἰδίαν πρὸς ἑσά, ἢ γὰρ διὰ
κεχωρισμένης τῆς θεότητος, ἢ χωρὶς ἕσσης τῆς ἐναν-
θρωπήσεως ἕλεγχως ἄλλο καὶ ἄλλο, ἀλλὰ συναμμένης
τῆς ἐνανθρώπησεως τῇ θεότητι, μιᾶς ἕσσης ἀμαρτίας,
καὶ ἥδη ἐν αὐτῇ τὰ τελειότατα ὄψασαμένης, οἷα δὴ ἐν θεῷ
συνηνωμένη καὶ εἰς μίαν θεότητα συναμμένη.

Humanitas enim illius non seorsim per se
subsistit, non enim separata Deitate & seor-
sim existente natura humana dicebat, velut
alius & alius, sed cointa humanitate cum
Deitate, vna existente sanctificatione, & iam
in ipsa quæ perfectissima sunt, sciente, ni-
mirum in Deo & in vnam Deitatem co-
aptata.

Tom. 10.

pag. 217.

Augustinus de verbis Domini Sermone
58. Ego verò DOMINICAM CARNEM, imò
perfectam in Christo humanitatem ideo
adoro, quòd à Diuinitate suscepta & Deita-
ti vnita est, & non alium & alium, sed vnum
eundemque Deum & hominem filium Dei
esse confiteor. Denique si hominem se-
paraueris à Deo, illi nunquam credo nec
seruio.

Item:

Item: Humanitatem NON NV DAM vel
solam, sed diuinitati vnitam, scilicet vnum
Dei filium, Deum verum & Hominem ve-
rum, si quis adorare contemserit, æternali-
ter morietur.

Augustinus de ciuitate libro 10. cap. 24.
Non ergo caro Christi PER SE IPSAM mun-
dat credentes, sed per verbum, à quo susce-
pta est.

Ephesiaum Concilium Canone 11. Si
quis non confitetur, carnem Domini esse
viuificam propterea, quod propria facta est ver-
bi, quod omnia viuificat, anathema sit.

Theophylactus Ioh. 3. καὶ πάντα δέδωκεν ὁ
πατὴρ τῷ υἱῷ καὶ τὸ ἀνθρώπινον. εἰ δὲ καὶ τὸ θεϊκόν,
καὶ τὸ θεῖον; δέδωκεν ὁ πατὴρ τὰ πάντα τῷ υἱῷ, λόγῳ φύ-
σεως, ἀλλ' ὃ χάριτος.

Omnia dedit in manum Filij iuxta huma-
nitatem: si autem & secundum diuinitatem
intelligatur, Dedit Pater omnia Filio ratione
Naturæ, non gratiæ.

Idem Matth. 28. εἰ μὲν ὡς ἀπὸ τοῦ θεοῦ λόγῳ
λεγόμενον ἐκλάβοις, ὅτι ἐδόθη μοι ἡ πάντα ἐξουσία,
καὶ ἅπαντες καὶ ἐκόντες νῦν ὀπιθινώσθησίν με θεόν,
καὶ παρῶν κατὰ τὴν ἀκούειν ὑποταγῆς τρέπον δα-
σκύοντές μοι. εἰ δὲ ὡς ἀπὸ τῆς ἀνθρώπινης φύσεως λεγ-
όμενον, ἔγω γάρ, ὅτι ἐγὼ ἡ παρῶν κατὰ φύσιν,
καὶ ὅτι τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν τὴν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῆ
ἐδώκα τῷ υἱῷ, ὅτι ὅτι τὸν θεὸν ἀσύγχλητον ἔγνωσιν θεὸς ἕνα
λαβὼν τὴν ἐξουσίαν καὶ πάντων.

Si de diuinitate Deo verbo intelligas (Data est mihi omnis potestas) sensus erit, & nolentes & volentes nunc me Deum agnoscunt, qui prius mihi seruibant inuoluntariae obedientiae modo. Si autem de **Η Ν Υ Μ Α** natura dicitur, sic intellige: Ego prius *condemnata* natura existens autem **DEVS** secundum unionem ad filium Dei, absque naturarum confusione accepi potestatem omnem.

Damascenus lib. 3. cap. 17. ἡ γὰρ κατ' οἰκείαν ἐνέργειαν ἀλλὰ διὰ τὴν ἑνωμένην αὐτῇ λόγον τὰ θεῖα ἐνήργει, ἢ λόγος δὲ αὐτῆς τὸ οἰκείον ἐνδεικνυμένη ἐνέργειαν. καὶ ἔτι μὲν γὰρ ὁ πεπερασμένος ἀίδιος, ἢ φυσικῶς λόγος τὸ κατὰ φύσιν κερταμένον ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς τὸ πῦρ ἐνώσεως ἢ το κατὰ φύσιν αὐτὴ τοιγαρὶν ἐπιτή τε λόγος δὲ αὐτῶν, καὶ ζωοποιὸς δὲ τὸ πρὸς τὸν λόγον κατὰ ὑπόστασιν ἐνώσειν.

Non secundum propriam operationem, sed propter unitum sibi verbum diuina operabatur (Caro Domini) Verbo per eam, propriam suam operationem manifestante. Nam & ferrum ignitum vrit, non naturalitate possidens vtricem operationem, sed obtinens eam ex unione ignis & ferri. Ipsa igitur CARO DOMINI mortalis erat propter seipsam, ET VIVIFICA propter hypostaticam ad verbum unionem.

Idem cap. 18. ἡ θεῖα ἀπὸ (Χριστοῦ) θελήσει ἀναρχὸς τε καὶ πάντερος λόγος &c. ἢ ὁ ἀνθρώπινος

αὐτὸ δέλησις διὰ χρόνου τε ἤρξατο, καὶ αὐτὴ τὰ φυσικὰ
καὶ ἀδιέλπητα πάθη ὑπέμεινε, καὶ φυσικῶς μὲν ἔπαν-
τοδύναμῳ ἔω, ὡς ὁ ἅγιος θεὸς λόγος, ἀληθῶς καὶ κατὰ φύ-
σιν ἡμοίωθη καὶ παντοδύναμῳ.

Diuina Christi voluntas erat æterna & o-
mnipotens, HUMANÀ VERÒ eius voluntas à
tempore cœpit, & naturales ac innoxias affe-
ctiones sustinuit. Et naturaliter quidem non
erat omnipotens, vt autem verè & secundùm
naturam Dei verbi voluntas est facta, & omnipotens
est. Hoc est, sicut commentator explicat: Di-
uina voluntas suapte natura habet potentiam
omnia efficiendi, quæ velit: Humana ve-
rò Christi voluntas non sua natura habet o-
mnipotenciam virtutem, sed vt Deo verbo v-
nita.

In libro eodem cap. 21. ἡ μὲν ἀνθρώπινη φύ-
σις ὑσιωδῶς ἔκείνηται τῶν μελλόντων τῶν γνώσιν, ἡ
ἡ κρείσσονη ψυχὴ διὰ τῶν πρὸς αὐτὸν ἅγιον λόγον ἐγνωσιν καὶ
τῶν ὑποστατικῶν τιμῶν, κατεπλήθησε μὲν αὐτῶν λοι-
πῶν θεοσημιῶν καὶ τῶν τῶν μελλόντων γνώσιν. Et in
fine capituli: ἡμεῖς ὁ δεσπότης αὐτὸν φημὶν καὶ κρεί-
σσον πάσης τῆς κτίσεως ἢ ἕνα Χριστὸν, ἢ αὐτὸν ὁμῶς θεόν
τε καὶ ἀνθρώπον καὶ πάντα εἶδέναι. ἐν αὐτῷ γὰρ εἰσὶ πά-
ντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως οἱ ἀπό-
κρυφοί.

Humana natura in Christo essentialiter
non possidet seu obtinet futurorū cognitio-
nem, sed vt Domini Anima, propter vnionem
& ipsum D E V M Verbum, locupletata est

cum reliquis diuinis prædictionibus etiam futurorum cognitione. Et in fine capituli: Nos ergo dicimus, vnum Christum, eundemque simul Deum & hominem omnia scire. In ipso enim omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi sunt.

Idem lib. 2. cap. 22. εἰ γὰρ καὶ τῆς ἀγνοίας τὰ μέλλοντα φύσεως ὡς (ἢ Ἐκείνη ψυχή) ἀλλ' ὁμοίως καὶ ὑπόστασιν ἐνωθεῖσα τῷ θεῷ λόγῳ, πάντων τῶν γινώσκων εἶχεν ὁ χρείται, ἀλλὰ διὰ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἐνωσιν. Et paulò post: ὅτι ὁ Ἐκείνος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸς, ἐπέστη μὲν διάφοροι αἱ φύσεις, διάφοροι καὶ αἱ θελήσεις φυσικαί, ἤγουν θελητικαὶ δυνάμεις.

Domini anima etsi secundum se erat naturæ futura ignorantis, attamen secundum hypostasin vnita Deo Verbo, omnium cognitionem habebat, non ex gratia (seu participatiuè) sed propter hypostaticam vnionem. Et paulò post: Et quia in Domino nostro Iesu Christo naturæ differunt, etiam naturales scientiæ & voluntates Diuinitatis & Humanitatis, &c.

VI.

Deitatem nunc Maiestatem, potentiam & efficaciam suam (quæ Deitatis propria est & manet) efficaciter exerere, in, cum & per humanitatem personaliter sibi vnitam, quæ Maiestatem illam inde consecuta est, quòd tota plenitudo Deitatis in assumpta carne & sanguine Christi habitet personaliter.

Rom.

Rom. 5. Proposuit Christum propitiatorium per fidem in SANGVINE eius.

Rom. 5. Iustificamur in sanguine eius.

Coloss. 1. In ipso pacificantur omnia per sanguinem crucis eius, &c.

Athanasius Oratione 5. contra Arianos:

Quomodo CORPVS DOMINI non esset adorabile; cum Verbum manum suam corporalem extendens, sanarit febricitantem, vocem humanam edens suscitauerit Lazarum, manibus suis in cruce protensis, principem aëris prostrauerit.

Idem dialogo 5. de Trinitate: ὁ θεὸς λόγος ἐνωθεὶς ἀνθρώπῳ τελεῖ τὰ τεράσια ἢ κεχωρισμένῃ τῆς ἀνθρωπότητος, δι' αὐτῆς, καὶ ἐν αὐτῇ, καὶ μετ' αὐτῆς εὐδοκίσας πρὸς ἑαυτὴν θεῖαν δυνάμιν ἐνεργεῖν. Et paulò pòst: καὶ ὑπὲρ πρὸς φύσιν πρὸς ἰδίαν ἀποτελεῖ τὸ ζῶον εὐδοκίᾳ τῆς ἑαυτῆς, καὶ τὸ ζῶον εἶναι λογικὸν ἢ ἐκμώλυσεν.

DEVS λόγος vnitus homini edit miracula & operatur non seorsim aut separatim à natura humana assumpta, sed pro sua bonitate placuit ipsi, per assumptam humanitatem, in ea & iam ea, propriam diuinam suam potentiam operando exercere. Et paulò pòst: Et humanitatem illam suam vltra & supra propriam ipsius naturam, pro suo beneplacito perfectam reddidit, non tamen prohibet, quò minus sit animal rationale seu vera humana natura.

Cyrillus de recta fide ad Theodosium:

Concretum
pro Abstracto.
ita p.
852.

Anima vnionem fortita ad Verbum descendit in infernum, Diuina autem virtute & efficacia reuens dixit compeditis: Egredimini.

Idem lib. I. ad Reginas: Christus vt DEVS viuificat per propriam carnem.

VII.

Et hanc communicationē Maiestatis diuinæ sine permixtione, abolitione vel abnegatione humanæ naturæ, etiam in gloria, fieri.

Matth. 16. Filius hominis venturus est in gloria patris sui.

Et Actor. 1. Sic veniet, quemadmodum vidistis euntem in caelum.

Athanasius dialogo 5. de Trinitate: ἢ ὑπὲρ τῶ φύσιν τῶ ἰδίαν ἀποτελεῖ τὸ ζῶον εὐδοκεία τῆ ἑαυτῆ, ἢ τὸ ζῶον εἶναι λογικὸν ἢ ἐκάλυσεν.

Humanitatem illam suā supra & vitra propriam ipsius naturam, pro suo beneplacito perfectam reddidit, non tamen prohibet, quò minus sit animal rationale seu vera humana natura.

Theophylactus ex Chrysoftomo in caput Matth. 28. ἐγὼ ἢ πρῶτον κατέλειψα φύσιν, κατὰ τὴ πρὸς τὸν υἱὸν τῆ θεῶ ἀσύγχριστον ἐνωσιν θεὸς ἔπι, ἐλάττω τῶ ἐξουσίαν κατὰ πάντων.

Ego prius damnata natura, nūc Deus existens secundum vnionē ad filium Dei absq; naturarum confusione accepi potestatem omnium.

Cyri-

Cyrillus lib. 4. cap. 24. Totum corpus su-
um viuifica Spiritus virtute plenum esse o-
stendit, non quod naturam carnis amiserit, & in
spiritum mutata sit, sed quia cum Spiritu con-
iuncta, totam viuificandi vim hausit.

Idem de incarnatione cap 8. In carbone
tanquam in imagine licet conspicerere, adu-
natum quidem humanitati DEVM Verbum,
transformasse assumtam naturam in suam gloriam
& operationem, sicut ignis ligno affixus, ita ad-
unatus est inæstimabiliter humanitati DE-
VS: conferens ei etiam naturæ suæ operatio-
nem.

Theodor Dialog. 2. ἡ τὸ θεοποιητὸν τοιγαρὶν
σῶμα ἀφθαρτὸν μὲν ἀνέστη καὶ ἀπαθές καὶ ἀθάνατον, καὶ
τῆ θεῖα δόξῃ δεδοξαμένον καὶ παρὰ τῶν ἐπεφρονῶν
περὶ κενῆς διουσιῶν. σῶμα δὲ ὁμοῦς ἐστὶ, πλὴν περὶ
τῶν ἐχόντων περὶ γρηγοῦν.

Corpus Dominicum surrexit à mortuis
incorruptibile, impassibile, immortale, diuina glori-
ficatum gloria, & à celestibus adoratur pote-
statibus, Corpus tamen est, & habet, quam
prius habuit, circumscriptionem.

Idem Dialogo 3. probat hanc Apollinarij
sententiam: Si mixtio ignis cum ferro, quæ
ferrum ostendit igneum, ita vt etiam ea faci-
at, quæ sunt ignis, non mutat naturam ferri:
Neq; igitur DEI cum corpore vnio est mu-
tatio corporis, licet corpori diuinas opera-
tiones præbeat.

Damasce-

Damascenus lib. 3. cap. 17. ἡ ᾤκεία αἰετὶς
τῆς θείας ἐνεργείας ἐπλήτισσε, διὰ τὴν πρὸς τὸν λόγον
ἀκραιφνεστάτην ἔνωσιν ἣτοι τὴν καθ' ὑπόστασιν, ἡ δὲ μὲν
τῶν κατὰ φύσιν ἰδίων ὑποστάσεων ἐκλήσιν.

Caro Domini locupletata est diuinis operationibus, propter hypostaticam eius ad verbum vnionem, non passa excidentiam eorum, quæ secundum naturam ipsi propria sunt.

Idem lib. 2. cap. 22. εἰ γὰρ καὶ τῆς ἀνοήτου τῆς
μέλλοντος φύσεως ἡ ᾤκεία ψυχή) ἀλλ' ὁμοίως καὶ
ὑπόστασιν ἔνωσιν τῷ θεῷ λόγῳ, πάντων τῶν γινώσκοντων
εἶχεν ὁ χόρει, ἀλλὰ διὰ τὴν καθ' ὑπόστασιν ἔνωσιν.
Et paulò post: ὅτι ἡ ᾤκεία ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπέ-
δὲ μὲν διάφοροι αἱ φύσεις, διάφοροι καὶ αἱ θελήσεις φυσικῶς,
ἡ γὰρ θελητικῶς ἡ δὲ δυνάμεις.

Domini anima, etsi secundum se erat naturæ ignorantis futura: attamen secundum hypostasiam vnita Deo verbo, omnium cognitionem habuit, nõ ex gratia seu participatiuè, sed propter hypostaticam vnionem. Et paulò post: In Domino nostro IESU CHRISTO, quia naturæ differunt, differunt etiam naturales scientiæ & voluntates Diuinitatis & Humanitatis.

VIII.

Humanam naturam diuinæ Maiestatis, quæ Dei propria est, participem & capacem esse propter vnionem & pro modo vnionis hypostaticæ.

Coloss. 2.

Coloff. 2. In ipso inhabitat omnis plenitudo Deitatis corporaliter. In ipso absconditi sunt omnes thesauri sapientiae & cognitionis.

Iustinus in expositione fidei pag 182. *ὅτι ἔχει ἑαυτὸν ἐν τῷ πατρὶ λέγομεν. ὡς ἐν τοῖς λοιποῖς, ἔχει διὰ τὸ τὴν ἑστίαν ἐν τοῖς ἄλλοις γιγνομένου συστέλλεσθαι, ἀλλὰ διὰ τὸ τῶν δεχομένων μέτρων ἀποκρίνων τὴν εἰσοδολογίαν τὴν θεῖαν.* Nec ita ipsum in Patre, ut in reliquis esse dicimus, non eò quidem, quòd substantia in alijs existens contrahatur, sed propter eorum, qui illam capiunt, modulum, per imbecillitatem suam diuinam praesentiam non admittentium. Item: *ὅτι ἔχει σῶμα ἑνὸν ἀκτῆνας θείας.* Nam corpus pollutum radios diuinitatis non capit. Et paulò post: *ἔγω μοι νόσος τῆς δικαιοσύνης ἡλίου παύσει μὲν ἐπίσης κατ' ἑστίαν, ἅτε δὴ Θεὸν ὄντα, παρῆναι, ἡμᾶς ὅ πάντας οἷον ἀθετεῖς καὶ λημῶντας τῷ ἑνὸς πῶ τῶν ἀμαρτιῶν τῆς ὀφθαλμοῦ τὴν εἰσοδολογίαν ἔφωτὸς ἀποκρίνωντας, ἢ ὅ οἰκεῖον νεκρὸν ὀφθαλμον καὶ δακρυότατον καὶ χερσῶντα ἔφωτὸς ὅλα τὴν αἴγλην, ἅτε πλασθέντα μὲν ἐκ πνεύματος ἁγίου, ἀμαρτίας ὅ κατὰ πάρεσθαι χειροσμένον.* Eodem modo mihi considera iustitiae solem, vniuersis quidē ex aequo substantia, ut qui Deus sit, praesentem esse, nos verò omnes utpote infirmos & peccatorum sordibus lippientes oculis nostris, propter languorem, lucis praesentiam sustinere non posse, proprium verò illius templum, oculū

purif

purissimum & splendoris vniuersæ lucis capacem esse, vtpote à Spiritu sancto formatum. & à peccato ex parte segregatum.

Origenes de principijs lib. 2. cap. 6. Anima Christi tota, totum λόγος recipit, atq; in eius lucem splendoremq; cedit.

Et lib. 4. Anima Christi cum Verbo DEI coniuncta, filij DEI plenè capax fuit.

Augustinus Epist. 57. DEVS licet omnibus creaturis totus sit præsens, ac præcipuè in credentibus habitat, non tamen ex toto illum capiunt. Sed pro suæ capacitatis diuersitate alij ampliùs, alij minùs ipsum habent, & capiunt. De capite verò nostro Christo, Apostolus ait: In ipso inhabitat tota plenitudo Deitatis corporaliter.

IX.

Et si in cōfesso est, neq; negari potest, Diuinitatem vnà cum sua Maiestate diuina nequaquam carnis circumscriptione tanquam vase aliquo contineri, quemadmodum Athanasius, Origenes, Nyssenus & alij rectè scripserunt, & in libro Concordiæ tanquam erroneum reijcitur dogma, de humanitate Christi in omnibus locis expansa siue de humana natura in Christo per vnionem personalem infinitam essentiam conuersa: Quia tamen diuina & humana natura personaliter & indissolubiler in Christo vnitæ sunt: idcò cum sacra scriptura, tum sancti patres testantur, vbicunq; Christus est, ibi non dimidiatum, aut dimidiam illius personam, aut

partem

partem tantum personæ illius, ut diuinitatem solam,
seorsim & nudè, circa & extra assumtam & perso-
naliter sibi unitam humanitatem, vel ab ea separa-
tam & extra personalem cum humanitate unio-
nem, sed totam illius personam, nempe ut Deum &
hominem pro modo personalis cum humanitate unio-
nis, quæ imperscrutabile mysterium est, ubiq;
presentem, ea ratione & modo, qui
soli Deo notus est.

Ephes. 4. Ascendit super omnes cœlos, ut
impleret omnia. Quod Oecumenius ita in-
terpretatur: *κὶ γὰρ κὶ ἑνὴν τῆ θεότητι πάλαι τὰ
πάντα ἐπλήσεν. κὶ σαρκώδεις, ἵνα τὰ πάντα μετὰ σαρ-
κὸς πληρώσῃ, κατέβη κὶ ἀνέβη.* Etenim nuda quo-
que diuinitate olim omnia implebat. Et in-
carnatus, ut omnia cum carne impleret, descendit
& ascendit.

Et Theophylactus ibidem: Ut omnia im-
pleat dominatione operationeq; , idq; in
carne, quandoquidem diuinitate iam antea
cuncta completeret. Hæc autem aduersus Pau-
lum Samosatenum & Nestorium sunt.

Leo Epistola 10. Catholica Ecclesia hac fi-
de vinit ac proficit, ut in Christo Iesu, nec si-
ne vera diuinitate humanitas, nec sine vera
credatur humanitate diuinitas.

Idem sermone 3. de passione: Hoc Catho-
lica fides tradit, hoc exigit, ut in Redemptore
nostro duas nouerimus conuenisse naturas,
& manentibus proprietatibus suis, tantã fa-
ctam

Etiam unitatem utriusque substantiæ, ut ab illo tempore, quo in beatæ virginis utero, Verbum caro factum est, nec Deum illum sine hoc, quod est homo, nec hominem sine hoc liceat cogitare, quod est DEVS.

Ibidem: Exprimit quidem sub distinctis operationibus veritatem suam utraq; natura, sed neutra se ab alterius connexionem diiungit, nihil ibi ab *inuicem vacat*, sed suscepit totum hominem DEVS, & ita se illi atque illum sibi *conseruit*, ut utraque alteri nature inesset, & neutra in alteram à sua proprietate transfiret.

X.

Cum autem huius articuli doctrina eò, ut, vbi tota persona Mediatoris & deus ipse queri debeat & apprehendi possit, sciatur, præcipue directa sit, ideo liber Concordiæ, perinde atq; omnes alij S. Patres, nos non ad ligna aut lapides aut aliud quid, sed eò, quò nos Christus in & cum Verbo suo, remittit & deducit.

Cyrillus lib. 12. in Iohannem cap. 32. In quatuor partes vestimèta Christi diuisa sunt, & tunica sola indiuisa mansit, quod mysticæ cuiusdam rei signum esse dixerim. Nam quatuor orbis partes ad salutem reductæ, indumentum Verbi, id est, carnem eius impartibiliter inter se partitæ sunt. In singulis enim

par

partibiliter transiens vnigenitus & animam
& corpus eorum per carnem suam sanctifi-
cans impartibiliter atq; integrè in omnibus
est, cum vnus vbiq; sit nullo modo diui-
sus.

Theophylactus in caput 19. Iohannis:

Τὸ τοίνυν ἅγιον σῶμα Ἰ̅ Χριστοῦ ἀμερίσον ἐστὶ τῷς
τέσσαρσι Ἰ̅ κόσμῳ μέρεσι μειζόμενον, καὶ διαδιδόμενον,
κατακερματίζομεν ὅτι ἐν τοῖς καθ' ἕνα καὶ τῷ ἑκάστῳ
ψυχῶν ἀγιάζων καὶ Ἰ̅ σώματι ὁμοίῳ διὰ τῆς ἰδίας
σαρκὸς ὁλοκλήρου καὶ ἀμερίστου ἐν ὅποις ὄσιν, ὑφ' ἀρχῶν
πανταχῶ, ὕδατος ὅτι μεμείρισται, καὶ δὲ καὶ ὁ Παῦλος
βοῶν.

Igitur sanctum Christi corpus INDIVISI-
BILE EST, & diuiditur & communicatur
in quatuor partes orbis, distributus enim
singulis & vnuscuiusq; animam sanctificans
cum corpore, PER CARNEM SVAM, vnige-
nitus & integer & indiuisus in omnibus est,
EXISTENS VBIQVE, nunquam enim diui-
sus est, sicut & Paulus clamat.

Chrysostomus Homil. 17. ad Ebr. pag.
16. (& Ambrosius 10. cap. ad Hebraeos)
ἔπειδὴ πολλαχῶ προσφέρεται, πολλοὶ Χριστοὶ; μηδα-
μῶς. ἀλλ' εἷς πανταχῶ ὁ Χριστὸς καὶ ἐν ταῦθα πλήρης
ὢν καὶ ἐκείνῃ πλήρης, ἐν σῶμα. ὡσπερ ἔν πολλαχῶ προσ-
φερόμεν ἔν σῶμα ὄσι, καὶ ἔ πολλα σῶματα, ἔτω καὶ
μία δυσία. ὁ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐκεῖνός ὄσιν, ὁ τῷ δυ-
σίαν τῷ κατέρυσαν ἡμᾶς προσενέγκων. ἐκεῖνῳ
προσφέρομεν καὶ νῦν, τῷ τότε προσενεχθεῖσαν, τῷ

ἀνάλωτον: Ἐτο εἰς ἀνάμνησιν γίνεθ' Ἐ τότε ἡγομέ-
 νος. Ἐτο γὰρ ποιεῖτε, φησὶν, εἰς ἐμὴν ἀνάμνησιν, ἢ ἄλλω
 θυσίαν, καθάπερ ὁ ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν αἰ-
 ποῦμεν, μᾶλλον ἢ ἀνάμνησιν ἐργάζεμεθα θυσίας.

Nunquid, quia in multis locis offertur,
 id est multi Christi sunt? Nequaquam, sed v-
 nus ubique est Christus & hic plenus existens
 & illic plenus unum corpus. Quemadmo-
 dum enim, qui in multis locis offertur, v-
 num corpus est & non multa corpora: ita
 etiam & unum sacrificium. Pontifex autem
 noster ille est, qui hostiam mundantem nos
 obtulit, ipsam offerimus & nunc, quæ tunc
 oblata quidem, consumi non potest. Hoc
 in memoriam eius fit, quod tunc factum est.
 Hoc enim facite, inquit, in mei recordatio-
 nem. Non igitur aliud sacrificium quemad-
 modum summus sacerdos, sed idem semper
 facimus. Magis autem recordationem sacri-
 ficij operamur.

Nota con-
 tra Ponti-
 ficium sa-
 crificium
 propitia-
 torum
 Missæ.

EPILOGVS.

HÆc testimonia priscorū Eccle-
 siæ doctorum, lector Christianæ
 religionis amās, nō eo cōsilio huc ap-
 posita sūt, quòd fides nostra autori-
 tate hominū velut fundamēto nita-
 tur, (cū verā Ἐ saluificam fidem

nullus